

A young child in a white lab coat is looking at a tablet screen. The child's hand is resting on their chin. The background is a blurred blue wall with a white grid pattern.

HALLITUKSEN
REFORMI

Maakuntien sote- ohjaus

Hallintovaliokunta 28.3.2017

Hallitusneuvos Riitta-Maija Jouttimäki
STM

Sote-palvelujen ohjaus

Tavoitteena varmistaa

- Perustuslaissa turvatut riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut
- Yhdenvertaisuus
- Asiakaskeskeisyys
- Vaikuttavuus
- Rahoitusperiaate
- Julkisen talouden kestävyys

Valtion ohjaus

- **Sote-järjestämislaki**
  - Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalue: alueellinen yhteensovittaminen, kehittäminen ja yhteistyö (10 §)
  - Palvelujen kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin (11 §)
  - Valtioneuvoston toimivalta maakuntien yhteistyösopimuksen laatimisessa (18 §),
    - jos maakunnat eivät pääse sopimukseen tai jos yhdenvertaisuus, palvelujen saatavuus ja laatu, vaikuttavuus ja tuottavuus vaarantuvat (18 § 1-3 kohdat)
  - Palvelurakenteen, investointien ja tiedonhallinnan ohjaus (19 §)
  - Aloite maakuntien arviointimenettelyn käynnistämisestä (20 §)
    - jos maakunnan kyky järjestää sosiaali- ja terveydenhuolto on ilmeisesti vaarantunut

Valtion ohjaus

- Sote-järjestämislain 4 luku: Ohjaus, suunnittelu ja kehittäminen
- STM: valtakunnallisten tavoitteiden valmistelu (25 § ja 27 §)
- Valtakunnalliset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle (26 §)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunta (28 §)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus (29 §):
  - vuorovaikutusohjaus, neuvottelut maakuntien kanssa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien ja palvelujen toteuttamisesta
- Palvelujen saatavuuden ja rahoituksen riittävyyden arviointi (30 §)
  - STM valmistelelee palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden ja rahoituksen tason riittävyyden arvioimiseksi selvityksen

Valtion ohjaus

- Sosiaali- ja terveydenhuollon seuranta ja arviointi (31 §)
- STM:n oikeus saada tietoja (33 §)
- Valtion koulutuskorvaukset ja korvaus tutkimustoimintaan (38 § ja 40 §)
- Viranomaisvalvonta (luku 6)
  - Valvonta ja siihen liittyvä ohjaus (45 §)
  - Ohjaus- ja arviointikäynnit (46 §)
  - Hallinnollinen ohjaus (49 §)

Valtion ohjaus: rahoitusohjaus

- VM - STM -yhteistyö: julkisen talouden suunnitelma sekä maakuntien talouden arviointi
  - raamit lainsäädännön kehittämiseksi ja toiminnalle
- STM:n ohjaus
  - tietoperusta julkisen talouden suunnitelmaan
  - rahoitusperiaate
  - sote-palvelujen kokonaisuuden ohjaus: valtakunnalliset tavoitteet (26, 27 ja 28 §)
- VN voi päättää maakuntia sitovasti sote-palvelurakenteen kehittämisen edellyttämistä toimenpiteistä sekä sote toiminnan tai palvelujärjestelmän laajakantoisten investointien ja tietojärjestelmäpalvelujen toteuttamisesta (Maakuntalaki ja Sote-järjestämislaki 19 §)

Investointien ohjaus

- Maakuntien yhteistyöalueen on laadittava yhteinen esitys taloudellisesti merkittävistä tai laajakantoisista investoinneista.
  - Euromääräiseltä arvoltaan merkittävät, pitkäkestoiset ja koskisivat useampaa kuin yhtä maakuntaa tai olisivat palvelurakenteen kokonaisuuden kannalta muutoin merkittäviä
- Esitykseen sisällytettävä myös muut sosiaali- ja terveydenhuollon kannalta laajakantoiset investoinnit (sote-järjestämislaki 19 §)
- Ministeriöt valmistelevat yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa maakuntien investointisuunnitelman, josta valtioneuvosto päättää osana julkisen talouden suunnitelmaa.
- Maakunta saa toteuttaa taloudellisesti merkittävän tai muutoin laajakantoisen investoinnin vain, jos se sisältyy valtioneuvoston hyväksymään investointisuunnitelmaan.

Vuorovaikutusohjaus

- Maakuntien taloutta ja toimintaa koskevat neuvottelut tukevat JTS:n valmistelua ja maakuntien ohjausta
- Neuvottelua varten STM laatii sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien, palvelujen ja kustannusten arvioinnin: maakuntien raportit, THL analysoi (sote-järjestämislaki 29 ja 30 §)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien ja toiminnan ohjauksessa käytetään myös neuvotteluja maakuntien kanssa

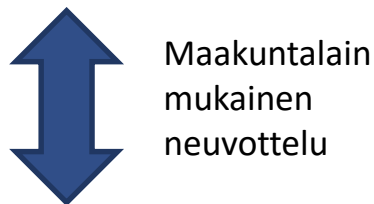
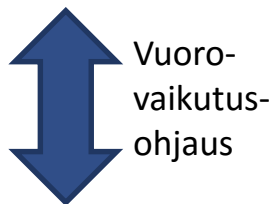
Maakuntien toiminnan ja talouden yhteensovitus osana JTS-valmistelua

Tehtäviä koskeva selvitys ja arviointi (maakuntia ohjaavat ministeriöt)

Ministeriöiden ehdotusten yhteensovitus (VM)

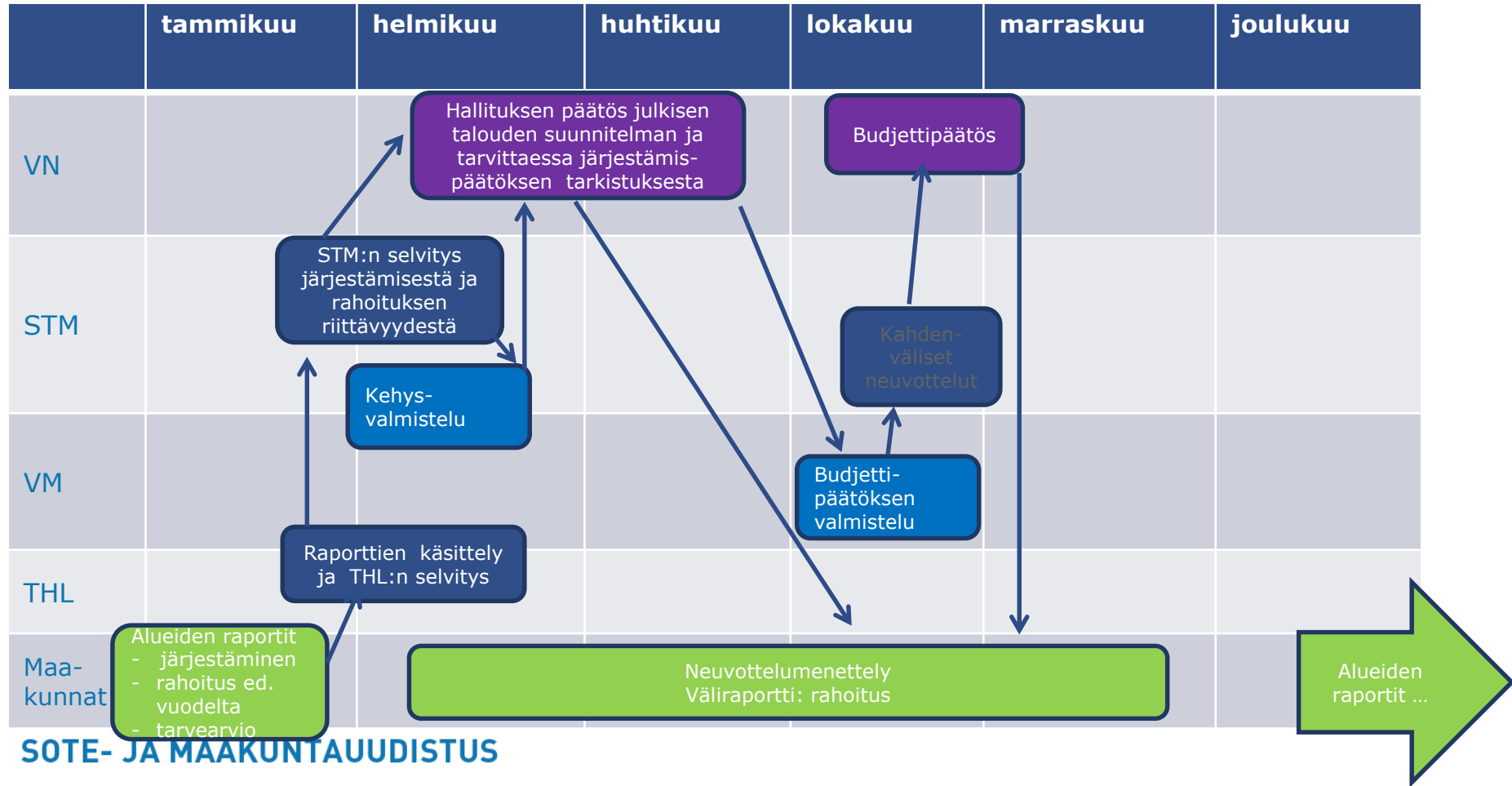
Valtioneuvoston päätös JTS:sta

Budjetti- ja säädösvalmistelu (kaikki ministeriöt)

MAAKUNNAT

Sote-järjestämisen ja rahoituksen ohjaus 2019 -

Maakunnan ohjausvalta sote-palveluissa

- Palvelustrategia (14 §): maakunnan talouden ja toiminnan suunnittelua ja johtamista varten
- Palvelulupaus (15 §): miten maakunta toteuttaa sosiaali- ja terveystalvelut
- Maakuntien yhteistyösopimus (16 §): sosiaali- ja terveydenhuollon alueellinen yhteensovittaminen
- Maakunnan omavalvonta (21 §)
- Palvelun tuottajien ohjaaminen (32 §)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistoiminta maakunnassa (35 §)

Kiitos!

